

LAIKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • RIEBIŅU • VĀRKAVAS • NOVADAM

● OTRDIENA, 2010. GADA 5. JANVĀRIS ● Nr. 1 (7984) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,40

Nodokļu sistēmas maiņa radīja ažiotažu autoīpašnieku vidū

● 2009. gada pēdējā darba dienā, 30. decembrī, pie Ceļu satiksmes drošības direkcijas Preiļu nodaļas un tai līdzās esošās transportlīdzekļu tehniskās apskates ēkas pēcpusdienā rindā gaidīja aptuveni 20 automašīnas. Iepriekšējā dienā to skaits bija vismaz divreiz lielāks. Foto: A.Šņepsts

Gada pēdējās darba dienas visai saspringtas bija Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) klientu apkalpošanas nodaļās visā Latvijā. Arī pie CSDD Preiļu nodaļas un tai līdzās esošās transportlīdzekļu tehniskās apskates ēkas veidojās garum garas rindas. Cilvēki bija pakļāvušies ažiotažai, ko sacēlusi valdības izraisītā nodokļu sistēmas maiņa.

Kā «Novadnieku» informē CSDD Preiļu nodaļas pārstāvji, dažbrīd rindā uz tehnisko apskati stāvējušas četrdesmit un pat vairāk automašīnas. Gaidot rindu, cilvēkiem nācās pavadīt vairākas stundas. Pārsvārā tie bija transportlīdzekļu īpašnieki, kuriem tehniskās apskates termiņš beidzas 2010. gada sākumā. Daudziem gar ausīm paslīdējis fakts, ka ikgadējā nodeva jāmaksā par kalendāro gadu. Veicot apskati ātrāk, viņi bija cerējuši ietaupīt, tomēr šādā veidā kopējās iz-

maksas, ko sastāda transporta nodeva un maksa par tehnisko apskati, samazināt nevar. Tāpat CSDD griezās tie braucamriku īpašnieki, kuri vēl vecajā gadā vēlējās norakstīt vecus spēkratus.

Sīkāku informāciju par to, kā veicama transportlīdzekļu norakstīšana un kā veidojas tehniskās apskates kopējās izmaksas, lasiet CSDD sabiedrisko attiecību speciālistu sagatavotajos materiālos publikācijās «Novadnieka» 10. lappusē.

L. Kirillova

Grozījumi Ministru kabineta noteikumos paredz samazināt pacienta iemaksas, nodrošināt lielāku veselības aprūpes pieejamību un vienkāršot darba apmaksu slimnīcās

22. decembrī Ministru kabineta sēdē apstiprināti Veselības ministrijas (VM) izstrādātie grozījumi veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas noteikumos. Lai nodrošinātu lielāku veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, paredzēts no 2010. gada 1. janvāra samazināt pacientu iemaksas un vienkāršot darba apmaksu slimnīcās, paredzot dienas stacionāru attīstību, ziņo VM Komunikācijas nodaļa.

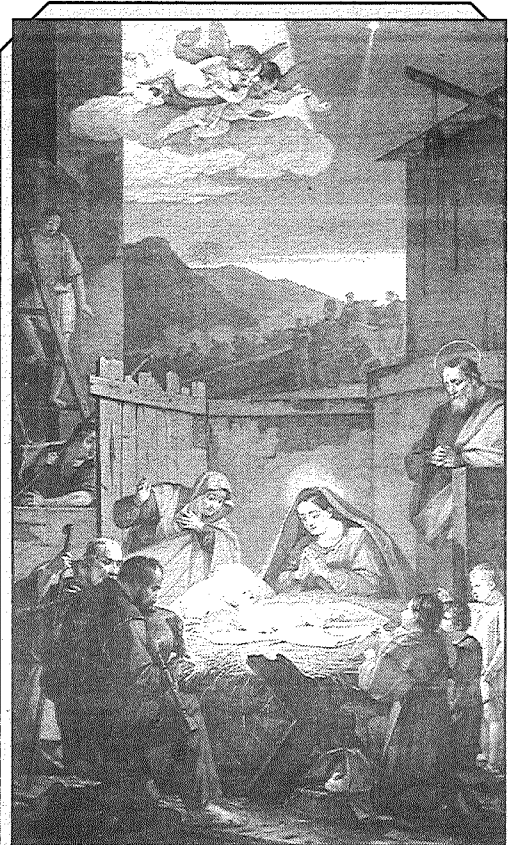
No 2010. gada 1. janvāra ir samazinātas pacientu iemaksas pie ārstiem speciālistiem no 5 līdz 3 latiem un par ārstēšanos slimnīcā no 12 latiem līdz 9,50 par diennakti. Savukārt par ģimenes ārsta izsaukšanu mājās gripas epidēmi-

jas laikā pie pacienta, kurš saslimis ar gripu, turpmāk būs noteikta samaksa — 2 lati. Noteikts, ka par primārās veselības ārstu var būt pediatrs, kas veic ģimenes ārsta funkcijas mazajiem pacientiem. Paplašinātas arī indikācijas, ar kurām pacienti var saņemt medicīnisko aprūpi mājās.

Grozījumi paredz, ka neatliekamās palīdzības punktā slimnīcās iedzīvotājiem tiek nodrošināta medicīniskā palīdzība ne tikai traumai gadījumā, bet arī citos gadījumos, kad nav pieejama ģimenes ārsta vai dežūrārsta palīdzība, vai arī palīdzības apmērs pārsniedz ģimenes ārsta kompetenci.

Atgādinām, ka Sociālās drošības tīkla

stratēģijas ietvaros trūcīgās personas ir atbrīvotas no pacientu iemaksām. Trūcīgajām personām nav jāmaksā 15 latu līdzmaksājums par vienā ārstēšanās reizē veiktajām ķirurģiskajām operācijām, kā arī trūcīgie pacienti var uzturēties slimnīcā «viesnīcās» bez maksas. Arī izdevumi par kompensējamajiem medikamentiem vai medicīnas ierīcēm tiek apmaksāti pilnā apmērā, ja pacients laika periodā no 2009. gada 1. oktobra līdz 31. decembrim būs samaksājis 12,5 latus. 2010. gadā visi izdevumi par kompensējamajiem medikamentiem tiks apmaksāti, ja trūcīgā persona būs samaksājusi 50 latus gada laikā.

7. janvāri pareizticīgie un vecticībnieki svin Ziemassvētkus.

Sirdī — siltumu, dvēselē — gaišu prieku! Lai veicas darbos, bet pāri visam — pārliecību, ka izturēsīm!

Jūsu «Novadnieks»

Ministra E.Zalāna prioritāte 2010. gadā: mūsdienīga un iedzīvotājiem ērta valsts un pašvaldību pakalpojumu pieejamība

2010. gadā, istenojot reformas valsts pārvaldes iestādēs, jānodrošina mūsdienīgu, iedzīvotājiem un uzņēmējiem ērtu piekļuvi valsts pakalpojumiem, uzsver reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrs Edgars Zalāns.

«Ir jābeidz dzenāt cilvēkus no vienas iestādes uz otru, pieprasot neskaitāmas izziņas. Izmantot informāciju tehnoloģiju iespējas un reformējot valsts pārvaldes iestādes, jānodrošina ikvienam iespēja ērti saņemt jebkuru pakalpojumu. Vienas pieturas aģentūru izveidošana ir būtisks solis uz to, lai valsts pārvalde kļūtu sabiedrībai atvērta un efektīva,» norāda ministrs.

Darbs pie vienas pieturas aģentūru izveides ir uzsācies, apkopojot informāciju par valsts iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem un izvērtējot citu valstu pieredzi. Līdz 15. janvārim visām nozaru ministrijām jāsniedz informācija par padotības iestāžu reģionālām struktūrvienībām un to sniegtajiem pakalpojumiem.

Balstoties uz šo informāciju, tiks sagatavoti konkrēti priekšlikumi, kā koncentrēt valsts pakalpojumu sniegšanu reģionos. Patlaban viena noteikta pakalpojuma saņemšanai iedzīvotāji un uzņēmēji ir spiesti apmeklēt vairākas iestādes, kas bieži viens neatrodas vienas pašvaldības teritorijā. Turklāt atsevišķu pašvaldību pakalpojumu saņemšanai nepieciešamas valsts iestāžu izsniegtas izziņas.

Vienas pieturas aģentūras principu sākotnēji piedāvāts ieviest 29 nacionālas nozīmes attīstības centros — astoņās republikas pilsētās un reģionālas nozīmes attīstības centros — 21 novada pilsētā, kur iedzīvotājiem būs iespējams saņemt valsts un pašvaldību sniegtos pakalpojumus gan elektroniski, gan klātienē.

Sadarbībā ar sociālajiem partneriem — Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru un Latvijas Universitāti — šogad plānots izveidot vairākus pilotprojektus pašvaldībās, lai pēc tam vienas pieturas aģentūru principu varētu ieviest citās pilsētās un novados.

Šķēlem pietuvināts uzņēmējs vēlas veidot apjomīgu vēja parku

Tautas partijas līderim, ekspremieram Andrim Šķēlem pietuvināta persona, uzņēmējs Juris Kajaks, vēlas uzsākt liela vēja parka īstenošanu Latvijas kontinentālajā šelfā — Baltijas jūrā, teritorijā no Liepājas līdz Akmenragam, — informē laikraksts «Diena». Vēja parkā paredzēts saražot līdz 900 MW — piekto daļu no apjoma, kādu gadā saražo AS «Latvenergo». Uzņēmējs min 1,5 - 2 miljardu eiro investīcijas, jaunas darba vietas, nodokļus un Latvijas energoapgādes problēmu risinājumu, taču naudas devēju — investoru — vārdus neatklāj. Neoficiāli par Kajaka bīdīto projektu ir divas versijas. Viena, ka tā ir viņa paša avantūra, kas līdzinās mākoņu stumšanai. Savukārt otra — ka, tāpat kā Grobiņas vēja parku gadījumā, arī šī projekta virzīšana ir saistīta ar Šķēles interesēm — «sakārtot» projektu un pēc tam ar peļņu pārdot. Pirms nepilniem desmit gadiem Kajakam radās ideja par videi draudzīgās vēja enerģijas attīstību Latvijā, varas gaitēnos bija nepieciešama viena diena, lai toreizējais premjers Andris Šķēle, pildot ekonomikas ministra pienākumus, viņa dibinātām firmām izsniegtu licences vēja staciju celtniecībai pie Grobiņas. Kajaks katru licenci 1,8 MW enerģijas ražošanai saņēma 11 viņam piederošas firmas SIA «Vēja parks», kuras atšķīra tikai kārtas skaitlis no 10 līdz 20. Tas ļāva pretendēt uz garantētu enerģijas iepirkšanu par dubulto tarifu astoņus gadus pēc staciju uzcelšanas.

Lai arī jau tolaik, 2000. gada vasarā, izskanēja versija, ka Kajaks ir tikai aizsegs un «Vēja parki», iespējams, ir licenču izsniedzēja Šķēles bizness, viņš to kategoriski noliedza. Tikai 2006. gada rudenī oficiāli kļuva zināms, ka par «Vēja parku» īpašnieci pastarpināti kļuvusi Šķēles ģimenei — meitām un sievāi Kristianai — piederošā firma «Privāto aktīvu pārvalde» (PAP).

Iegūstot šādu atļauju, Kajaka firma būtiski apgrūtinātu ļoti liela vēja enerģijas parka būvniecību Baltijas jūrā, kurš, pēc vairāku ekspertu «Dienai» atzītā, ir pa spēkam tikai lielam un vēja enerģētiskā pieredzējušam ārvalstu investoram. Kajaka pārstāvētā firma ir samērā sīka. Kajaka vēsturiskā saikne ar Šķēli rada aizdomas, ka «JK energy» iniciatīva saistīta ar TP līdera interesēm vēja enerģijas biznesā.

Šķēles ģimenei piederošās Grobiņas vēja parku īpašnieces PAP preses pārstāvis, Šķēles znots Juris Pētersons, nenoliedz, ka par Grobiņas vēja parku iegādi interesējušies vairāki investori, taču vienošanās šīs intereses vērsties Vides ministrijā un prasīt atļauju attiecīgās jūras teritorijas izpētei un priekšprojekta izstrādei.

Ministru kabineta atļauju Kajaks vēl gaida. 2008. gada decembrī Ekonomikas ministrija (EM) deva atļauju jauna vēja elektrostacijas projekta sāksianai Latvijas teritoriālajos ūdeņos. «JK energy» vēl vajadzēja valdības rīkojumu, kas dotu zaļo gaismu staciju priekšprojekta izpētei un būvniecībai. Rīkojums valdībai jau pavasarī bija jāvirza EM, taču pēc valdības maiņas lieta piebremzējās. Oktobrī rīkojuma projekts bija uzrakstīts, taču EM valdībai to nevirzīja, nosūtot saskaņošanai vairākiem citām ministrijām. Vēl pēc tam EM izveidoja speciālu starpministriju (Vides, Zemkopības, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu, Satiksmes, Aizsardzības un Ekonomikas ministrijas) darba grupu, kuras uzdevums bija novērtēt «JK energy» prasītās atļaujas izsniegšanas tiesisko pamatojumu. Darba grupa vērtējumu sniedza neilgi pirms Ziemassvētkiem, un tas ir Kajakam negatīvs, iebildumi saistīti ar būvniecības atļaujas izsniegšanu, kurai nav tiesiska pamata. Līdz ar to, kā liecina «Dienas» rīcībā esošā informācija, EM uzņēmējam sagatavojusi *kurvīti* — rīkojums par atļaujas došanu projekta izstrādei un būvniecībai valdībai virzīts netiks. EM viņam ieteiks vērsties Vides ministrijā un prasīt atļauju attiecīgās jūras teritorijas izpētei un priekšprojekta izstrādei.

Ekonomikas ministrs Artis Kampars (JL) uzskata, ka Kajaka pieteiktais projekts ir nereāls, jo viņš nespēj paskaidrot, kas būs investori, kur tiks likta saražotā enerģija. Savukārt ekspertu vērtējumā caurskatāms un saprotams ceļš, kā īstenot tik vērienīgu projektu, būtu, ja valsts vispirms radītu likumdošanas bāzi, skaidri noteiktu, kurā jūras daļā vēja parku var celt, un tad rīkot starptautisku konkursu, piesaistot investoru šāda mēroga vēja parka būvniecībai.

Gan Kajaks, gan Šķēle noliedza gan to, ka viens otru pazīst, gan to, ka abiem bijuši kopīgi darījumi.

Neoficiāli jaunais Kajaka vēja enerģijas projekts, arī ietekme uz «Parex banku», Privatizācijas aģentūru, iespējamo «Lattelecom» privatizāciju un uzņēmējiem paredzētās ES struktūrfondu naudas dalīšanu tiek minēti kā iemesli, kāpēc TP interesēs ir likt spēkus Kamparam un mēģināt panākt vismaz tādas izmaiņas Valda Dombrovska valdībā, lai TP iegūtu ekonomikas ministra portfeli.

LETA

Ja vari darīt ko labu, dari tūlīt! Nevilcinies un neatliec to uz vēlāku laiku, jo mirklis gaist.

Zēns no Jersikas — «Latvijas Iepnuma» nominācijas ieguvējs

Decembra nogalē televīzijā varējam vērot laikraksta «Diena» un TV3 kopīgā projekta «Latvijas Iepnums» 2009. gada nomināciju pasniegšanas ceremoniju. Starp dažāda vecuma cilvēkiem, kam piešķirtas balvas, ir arī Jersikas pamatskolas skolēns Matīss Malnačs, kurš saņēma nomināciju «Drosmīgais bērns».

«Novadnieks» pagājušā gada janvārī vienā no publikācijām stāstīja par to, kā trīspadsmitgadīgais zēns Matīss no Jersikas glāba Daugavas ledū ielūzušus un sliktostus cilvēkus. Tajā aukstajā janvāra dienā zēns ciemojās pie vecmammmas Līvānos un bija devies maksšķerēt zivis. Uz upes ledus atradās arī citi maksšķerņieki, netālu no Matīsa — viņam pazīstams vecmammmas kaimiņš Pēteris Petrovskis. Zēns ievēroja, ka no Daugavas otra krasta Līvānu virzienā devušies cilvēki, bet vēl pēc kāda laika sadzirda kliedzienu un palīgā saucienus, jo divi no viņiem — sieviete ar savu meitiņu — bija ielūzuši ledū. Matīss notikuma vietai atradās vistuvāk, kādu 100 metru attālumā, tāpēc bija pirmais, kas steidzās palīgā, saucot arī kaimiņu, kas zvejoja pie blakus āliņģa. Matīss Malnačs, Pēteris Petrovskis ar citu palīgā piesteigušos zvejnieku palīdzību izglāba sliktostos sievieti un viņas meitu.

Matīss Malnačs un Pēteris Petrovskis kļuvuši par cilvēkiem, kam pienākas god-

● **Matīsu Malnaču, «Latvijas Iepnuma» balvas ieguvēju, Jersikas pamatskolā raksturo kā draudzīgu, aktīvu, drosmīgu, idejām bagātu zēnu. Foto no speciālizlaiduma «Latvijas Iepnums 2009».**

pilnais nosaukums «Latvijas Iepnums».

No bijušā Preiļu rajona novadiem «Latvijas Iepnumam 2009» bija izvirzīti arī vairāki citi cilvēki, kuri darījuši labu apkārtejiem, dalījušies sirds siltumā, ar savu nesavtību izpelnijušies līdzcilvēku pateicību un ievēribu, bijuši drosmīgi un pašreizēdīgi. Laikraksta «Diena», kas kopīgi ar TV3 realizē šo projektu, speciālizdevumā «Latvijas Iepnums

2009» izteikta pateicība arī visiem tiem, kas piedalījušies pasākuma sagatavošanā un norisē, kā arī izvirzījuši un informējuši par cilvēkiem, kas atbilst šai nominācijai. Pateicība izteikta arī laikrakstam «Novadnieks».

«Latvijas Iepnums» notika jau sesto gadu. Tā galvenā balva ir «Zelta ābele».

L.Rancāne

Var pieteikties atbalstam meža ekonomiskās vērtības uzlabošanai

No 2010. gada 4. janvāra meža īpašnieki 3. kārtā var pieteikties Eiropas Savienības (ES) atbalstam Lauku attīstības programmas (LAP) 2007.-2013. gadam pasākumā «Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana».

Projektu pieņemšana turpināsies līdz brīdim, kad laikrakstā «Latvijas Vēstnesis» tiks publicēts paziņojums par kārtas noslēgumu, informē Solveiga Lazovska, Zemkopības ministrijas Preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītājas vietniece.

Pasākuma «Meža ekonomiskās vērti-

bas uzlabošana» mērķis ir palielināt meža ekonomisko vērtību, nodrošinot ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu. Atbalstu meža īpašnieki saņems no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA).

Pasākuma ietvaros tiek atbalstīta jaunaudžu kopšana, mazvērtīgu mežaudžu nomaiņa, kā arī jaunu instrumentu un aprīkojuma, kas paredzēts jaunaudžu kopšanai un mazvērtīgu mežaudžu nomaiņai, iegāde.

Uz atbalstu varēs pretendēt fiziska persona, kura ir meža zemes īpašnieks, kā arī juridiska persona, kuras pamatkapitālā privāta kapitāla daļas ir 50% vai

vairāk un kura ir meža zemes īpašnieks. Tāpat uz atbalstu varēs pretendēt pašvaldība, kas ir meža zemes īpašniece, vai pašvaldības kapitālsabiedrība.

Projektu iesniegumi jāiesniedz Lauku atbalsta dienesta (LAD) reģionālās lauksaimniecības pārvaldēs (RLP) — juridiskai personai atbilstoši tās juridiskajai adresei, fiziskai personai atbilstoši projekta īstenošanas adresei. Reģionālo lauksaimniecības pārvalžu adreses, kā arī projektu iesnieguma veidlapa un metodiskie norādījumi tās aizpildīšanai ir atrodami LAD interneta mājas lapas sadaļā «ES atbalsts».

Sabiedriskā transporta organizēšanu reģionālajos vietējās nozīmes maršrutos uzsāks plānošanas reģioni

Plānošanas reģioni no 2010. gada uzsāks sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanu reģionālajos vietējās nozīmes maršrutos, informē reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministra preses sekretāre Dace Kārklīņa.

Līdz šim šīs funkcijas veica rajonu padomes, kas pēc administratīvi teritoriālās reformas noslēgšanās ir reorganizētas un 2009. gada beigās beidza pastāvēt.

Plānošanas reģioni no 2010. gada pašvaldību interesēs organizēs sabiedriskā transporta pakalpojumus reģionālajos vietējās nozīmes maršrutos, kas nodro-

šina pārvietošanos viena novada administratīvajā teritorijā, no šī novada uz tuvākajām apkārtejiem teritorijām vai uz citu novadu plānošanas reģiona robežās.

Sabiedriskā transporta organizēšanai plānošanas reģioniem 2010. gada budžetā paredzēti 200 000 latu jeb 40 000 latu katram plānošanas reģionam.

Papildus tam ir iespēja piesaistīt Eiropas Sociālā fonda līdzekļus plānošanas reģionu kapacitātes stiprināšanai un papildus speciālistu darba nodrošināšanai.

Saskaņā ar likumu par valsts budžetu 2010. gadam dotācija zaudējumu segšanai sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem reģionālajos vietējās nozīmes maršrutos ir samazināta par 28% un veido 12,08 miljonus latu.

Pamatojoties uz to, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija (RAPLM) ir aicinājusi plānošanas reģionus organizēt sabiedriskā transporta maršrutos tā, lai iekļautos pieejamā finansējuma apjomā. Vienlaikus pašvaldības pēc savas iniciatīvas par saviem līdzekļiem nepieciešamības gadījumā var veidot papildus maršrutos.

2009. gada 8. decembrī valdība no budžeta programmas līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem piešķīra dotāciju 1 miliona latu apmērā zaudējumu segšanai sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem reģionālajos vietējās nozīmes maršrutos, kas radušies 2009. gadā.

Šī dotācija 23. decembrī pārskaitīta rajonu pašvaldībām.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

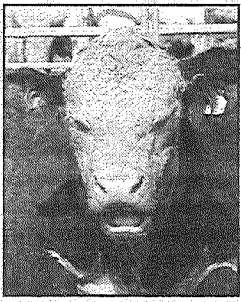
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

Krietni badījies, šnācis un spārdījies, trakulīgais Vērsis pazūd laika upē. Mazais, milīgais un draiskulīgais bullītis, par ko 2008. un 2009. gadu mijā priecājāties un teicām, sak, savs, vietējais lopiņš, tepat pa mūsu ganībām vien sprinģojis, un tāpēc gan jau viss būs labi, gada laikā izauga par lielu, dusmīgu, spītīgu un neapmierinātu lopu. Maz bija to, kas izbaudīja viņa labvēlību. Vērsis biežāk kratīja ragus, lika drebināties bailēs, šķobīja pamatus valdībai, pašvaldībām, iestādēm, postīja siltās vietīgas valsts maizē esošajiem, grāva ilūzijas par labklājību.

Aizejošā (jo pēc Austrumu horoskopa gadi mainās tikai februārī) Vērša gadu var nosaukt arī par pierašanas gadu, jo nekas cits Latvijas iedzīvotājiem jau neatlika kā pierast pie krīzes, bezdarba, pie algu samazināšanas, bezsaimnieciskuma, politiķu afērām, pierast pie tā, ka valsts kļūst nabadzīgāka ar katru dienu, ka pēc sava prāta mūs dresē un pazemo sveši ļaudis. Pierast pie skolu un slimnicu slēgšanas. Pierast, ka iedzīvotāju protestus neņem vērā, neatkarīgi no tā, vai tie pausti ar grautiņu pie Saeimas nama, ar piketiēm, traktoriem uz ceļiem, vai «telšu komūnu» ziemas salā.

Un tomēr, «Novadnieka» lasītāji — gada sākumā vēl visi vienas administratīvās teritorijas — Preiļu rajona, bet gada beigās — piecu novadu — iedzīvotāji spītīgi turējušies pretī krīzei un padarījuši arī daudzus labus darbus.

2009. GADA NOTIKUMI LATVIJĀ

2009. gada 13. janvārī cilvēki, paužot neapmierinātību ar valsti, notiekošo, piedalījās miermīlīgā protesta akcijā, kas noslēgumā pārvērtās par nekontrolējamu grautiņu. Paužot nepatiku pret valsts varu, ar akmeņiem tika apmētāts Saeimas nams, kā arī izdemolētas līdzās esošās ēkas, apgāztas policijas mašīnas, izlauzti bruģis. Akmeņus meta ēku logos un policistu virzienos. Pēc grautiņa sākās izmeklēšana, un galvenie vaininieki stājās tiesas priekšā.

□□□

Pērmais gads paliks atmiņā ar pamatīgām pārmaiņām medicīniskajā aprūpē. Kaut arī iedzīvotāji pauda protestus, vācot parakstus un piketējot, tika slēgtas vai pārprofilētas daudzas slimnīcas. Aprīlī Latvijā tika slēgtas 13 mazās slimnīcas, septembrī — slēgtas vai pārprofilētas vēl 30 ārstniecības iestādes. Šis process skāra arī Preiļu slimnici. No ieceres par jaunas slimnīcas būvi, kas vēl 2008. gadā bija pavisam reāla, līdz ciņai vismaz par esošās pastāvēšanu, — tik negaidīti pavērsieni bija jāpiedziņo medīķiem un pacientiem bijušā Preiļu rajona teritorijā. Medicīnas nozarē strauji tika samazināts finansējums.

Savukārt Bauskas iedzīvotāji pret savas slimnīcas slēgšanu protestēja, bloķējot tiltu. Pēc iekšlietu ministres Lindas Mūrnieces pavēles no Rīgas ieradās līdz zobiem bruņotas vienības, kas ne-mierniekus izgaiņāja ar spēku.

□□□

Rekordu 2009. gadā sasniedza bezdarba līmenis. Gada beigās valstī tas sasniedza gandrīz 16 procentus, savukārt vairākos Latgales rajonos, tostarp Preiļu rajonā, tas pārsniedza 20. Rēzeknes rajonā — pat 30 procentus no darbspējīgo iedzīvotāju skaita. Pēc kopējais bezdarbnieku skaits valstī pārsniedza 170 000, un tieši pagājušajā gadā tas palielinājās par 100 000 cilvēkiem. Bezdarba līmenis Latvijā ir līdz šim nepieredzēti augsts.

□□□

Jūnijā sākumā notika pašvaldību un Eiropas Parlamenta vēlēšanas. Rīgā uzvarēja partijas «Saskaņas centrs» un LPP/LC, kas vienojās par valdošo Rīgas domes koalīciju. Par galvaspilsētu mēru ievēlēja Nilu Ušakovu («Saskaņas centrs»), par vicemēru — Aināru Šleseru (LPP/LC).

Savukārt Eiropas Parlamentā visvairāk pārstāvju iekļuva no «Pilsoniskās savienības».

Jau nākamajā dienā pēc vēlēšanām valdošā koalīcija paziņoja jaunumus, ko saprotamu iemeslu dēļ līdz vēlēšanām bija noklusējusi. Valsts prezidents Valdis Zatlers, premjers Valdis Dombrovskis, Saeimas deputāti un sociālie partneri vienojās par budžeta konsolidāciju — izdevumu samazinājumu un ieņēmumu palielinājumu vēl 500 miljonu latu apmērā. Sīkāk šī konsolidācija izpaudās, par 20 procentiem samazinot pilnīgi visas algas, kas tiek izmaksātas no valsts budžeta.

Turpinājums 4. lappusē.

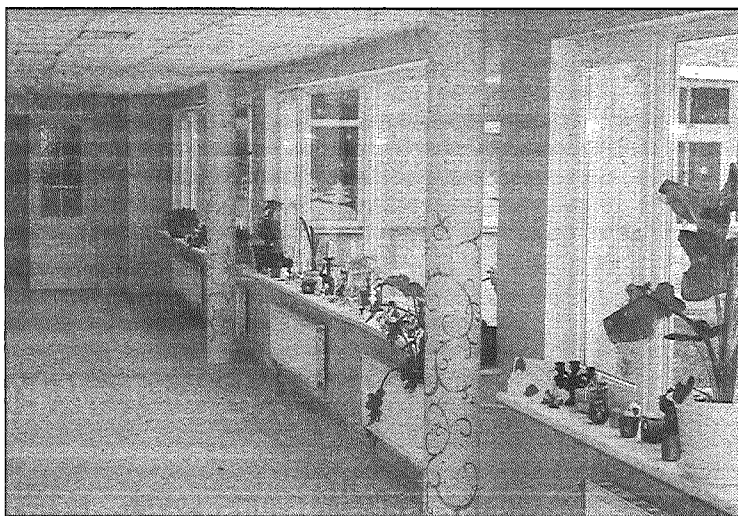

Lauksaimnieki buntojās

Gada sākums iegāja vēsturē ar vairākām zemnieku protesta akcijām, pieprasot Latvijas valdību izprast lauksaimnieku problēmas, neļaut iznīcināt piena lopkopību un izputināt zemniekus. Protesta akciju vilnis pāršalca visu Latviju. 27. janvārī vairākās vietās valstī, arī Aglonā uz ceļu krustojuma, apvedapli pie Baltā krusta simtiem zemnieku ieradās ar jaudīgu tehniku, aizsprostojot brauktuves un kavējot satiksmi. Aglonas krustojumā vienuviet bija pulcējušies gan Preiļu, gan Krāslavas rajonu zemnieki.

Nedēļu vēlāk, sakarā ar to, ka valdība zemnieku prasības tomēr nebija izpildījusi, notika plaša spēku demonstrācija Rīgā. Zemnieki ar smago lauksaimniecības tehniku ieradās pilsētā, bet pie valdības nama durvīm tika nogādāts zārks ar dirātām govju galvām iekšā. Zemnieku protestu rezultātā no zemkopības ministra amata atkāpās Mārtiņš Roze.

● Aukstā ziemas dienā zemnieki demonstrēja savu vienotību un nelokāmību, bloķējot satiksmi uz ceļiem.

Renovācijas rezultātā «Rūķiņu» pārvērtās līdz nepazīšanai

Līvānu pirmsskolas izglītības iestāde «Rūķiņi» piedzīvoja pozitīvas pārmaiņas sakarā ar remontdarbiem, kas veikti par ERAF līdzekļiem. Ar savu līdzfinansējumu piedalījās arī novada dome. Izremontēti darbinieku kabineti, grupiņu telpas, sporta zāle. Telpās jauns grīdas segums, jauni logi, kabinetu durvis, siltos toņos ieturēts sienu krāsojums.

Renovēto telpu oficiāla atklāšana notika 19. februārī.

Līdz gada beigām bērnu drošības uzlabošanai par ES un pašvaldības līdzekļiem tika labiekārtota auto stāvieta pie bērnudārza ēkas, ierīkotas gājēju pārejas pāri Rīgas ielai.

● Pēc renovācijas «Rūķiņu» telpās izskatījās kā pasakā.

Skolai Riebiņos — 100

28. februārī Riebiņu vidusskolā notika plašs sarīkojums, atzīmējot skolas pastāvēšanas 100. gadadienu. Ciemos bija aicināti absolventi, bijušie darbinieki, piedalījās pašreiz strādājošie pedagogi, skolēni. Par godu jubilejai bija sagatavota izziņas taka «Riebiņu skolai — 100», notika jaunrades darbu konkurss, tika apkopoti materiāli par absolventiem.

Skolas audzēkņi ar panākumiem piedalās mācību priekšmetu olimpiādēs, darbojas dažādos pulciņos, iegūst godalgotas vietas valsts mēroga konkursos. Sekmīgi iziets akreditācijas process. Skola akreditēta uz maksimālo termiņu — sešiem gadiem. Daudz līdzekļu ieguldīts telpu remontos un kabinetu modernizēšanā, piesaistot arī ES līdzekļus. Pašlaik skola atrodas ēkā, kas uzcelta 1975. gadā.

● Ziemā ik rītus Riebiņu vidusskolas skolēnus pie mācību iestādes sagaida kuplas egles, pavasaros un rudenos — daudzkrāsainas puķu dobes.

Spēles «Rīgas sargi» Latgales komandu fināls notika Preiļos

Preiļos notika piedzīvojumu un izaicinājumu spēles «Jaunie Rīgas sargi» trešā kārta — pusfināls — Latgales rajonu komandām. Tajā piedalījās arī Preiļu Valsts ģimnāzijas un Rudzātu vidusskolas komandas, kas spēļu pirmajā kārtā 2008. gada oktobrī bija kļuvušas par uzvarētājām. Taču pusfinālā nepaveicās, un uzvaru guva jēkabpīlieši.

Spēle «Jaunie Rīgas sargi» bija veltīta Latvijas armijas 90. gadadienai. Labākās komandas sacentās noslēguma finālā. Spēļu laikā komandām bija jāizbauda kauju situācijas, jāparāda sava fiziskā varēšana, izturība, drosmē, kā arī zināšanas par Latvijas atbrīvošanas cīņām 1919. gadā.

● Pēc spēles «Rīgas sargi» atklāšanas parādes ugunsgrū, pie kura sasilās jauniešiem, aizdedzina Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs.

2009. GADA NOTIKUMI LATVIJĀ

Sākums 3. lappusē.

Politiku bezatbildība visplašāk bija redzama jūnijā, kad valdība un Saeima pieņēma likumu «Par pensiju un pabalstu izmaksu laikā no 2009. gada 1. jūlija līdz 2012. gada 31. decembrim», samazinot pensionāriem pensijas par 10 procentiem, bet strādājošajiem pensionāriem — par 70 procentiem. Līdz ar to liela daļa pensionāru pameta savu darbu, bet kopumā pensionāriem pasliktinājās dzīves līmenis.

Pensionāri apstrīdēja likumu Satversmes tiesā. Īsi pirms Ziemassvētkiem Satversmes tiesa paziņoja spriedumu šajā lietā un atcēla ierobežojumus pensionāriem. Saeimai līdz 2010. gada martam jāizdomā, kā atdot ieturēto pensijas daļu katram Latvijas iedzīvotājam.

□□□

Nekustamā īpašums tirgū darījumi strauji apsika. Cenas īpašumiem katastrofāli kritās, savukārt banku hipotekārie kredīti, ko iedzīvotāji bija ņēmuši māju un dzīvokļu iegādei, cilvēkus dzina izmisumā. Daudzi no viņiem bija zaudējuši darbu un ienākumus, līdz ar to nespēja bankām atmaksāt aizdevumus. Parādās līdz ausīm iekūlās arī Latvijas valsts. Viss gads aizritēja, lūdzoties kārtējo aizdevuma daļu no Starptautiskā valūtas fonda (SVF). Lai saņemtu aizdevumu, valdībai bija jāsolā samazināt izdevumus valsts aparāta uzturēšanai.

Valsts aparāta uzturēšanu pērnā gada sākumā nodrošināja 600 miljoni eiro, ko SVF piešķīra vēl 2008. gada decembrī. Februāra beigās tika saņemts miljards eiro no Eiropas Komisijas (EK), jūlijā beigās — 1,2 miljardi eiro no EK, augustā — 200 miljoni eiro no SVF. Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka Latvijai solīto kredītu ieguldīja Parex bankas pamatkapitālā.

Arī 2010. gadā Latvija turpinās saņemt aizdevumus pēc līdzīgas shēmas, bet 2012. gadā būs jāsāk atdot parādi.

□□□

Bez ekonomiskās krīzes, bezdarba un citām nebūšanām pasauli un Latviju satricēja vēsts par jaunas slimības — AH1N1, ko tautā sauc arī par cūku gripu, parādīšanos un izplatību. Vasarā Latvijā parādījās pirmie saslimšanas gadījumi, bet novembrī gripa vairākās pilsētās sasniedza epidēmijas sliekšni. Kopumā ar tā dēvētās «cūku gripas» radītām komplikācijām — pneimoniju — Latvijā miruši 24 cilvēki. Gada nogalē gripas izplatības tempi gan samazinājās, bet tiek prognozēts, ka šogad varētu sākties jauns epidēmijas vilnis.

Pasaules veselības organizācija 11. jūnijā pasludināja 6. (augstākā) līmeņa pandēmijas trauksmi — pirmo reizi pēdējos 40 gados. Līdz decembra vidum visā pasaulē no tās miruši 10 000 cilvēku.

□□□

Positīvā nozīmē Latvijas vārds pasaulē izskanēja saistībā ar mākslu. Operdziedone Elina Garanča atzīta par labāko dziedātāju ASV, Kremerata Baltica un Gidons Krēmers saņēma prestižas balvas Japānā, diriģents Andris Nelsons — Eiropas mērogā. Jaunā Rīgas teātra režisors un mākslinieciskais vadītājs Alvis Hermanis ar Maskavas Nāciju teātri iestudēto izrādi «Šukšina stāsti» ieguva vairākas Krievijas teātru balvas «Zelta maska» nominācijas.

Preiļus un Livānus darba vizītē apmeklēja Valsts prezidents

15. aprīlī Preiļus darba vizītē apmeklēja Valsts prezidents Valdis Zatlers ar dzīvesbiedri Lilitu. Rajona padomē prezidents tikās ar Preiļu novada domes deputātiem un rajona pašvaldību vadītājiem.

Vizītes turpinājumā Valdis Zatlers ieradās Preiļu Valsts ģimnāzijā, Preiļu slimnīcā, akciju sabiedrībā «Preiļu siers». Lilitai Zatlerei bija iespēja paciemoties Preiļu arodvidusskolā, bērnu un jauniešu centrā, iepazīties ar keramikas muzeju.

23. aprīlī valsts pirmā amatpersona ar kundzi darba vizītē ieradās Livānos. Novada domē prezidents tikās ar vietējiem uzņēmējiem un pašvaldības vadību, apmeklēja Stikla muzeju, 2. vidusskolu, Latgales mākslas un amatniecības centru. Vizītes laikā prezidents tikās arī ar iedzīvotājiem un skolu jaunatni.

● Valsts prezidents Valdis Zatlers sarunā ar Livānu iedzīvotājiem.

Pēdējo reizi rajona vēsturē apbalvoja olimpiāžu uzvarētājus

Rajona padomes zālē pulcējās skolēni, kas guvuši godalgotas vietas valsts un novada olimpiādēs, skolēnu zinātnisko darbu konferencēs, konkursos, kā arī viņu skolotāji. Šāds pasākums, kad no rajona budžeta tiek atvēlēti līdzekļi pašiem centīgākajiem mācībās, notika vairākus gadus pēc kārtas, bet šoreiz — pēdējo reizi. Tāpēc pasākums izskanēja arī nedaudz uz skumjas nots.

Kopumā valsts un Latgales novada olimpiādēs bija iegūtas 23 godalgotas vietas. Trijās valsts olimpiādēs: bioloģijā, matemātikā un fizikā pirmo vietu ieguva Sutru pamatskolas skolēns Kristaps Znotiņš, atzīnīgu vērtējumu viņš saņēma arī divās citās valsts olimpiādēs. Labus panākumus valsts olimpiādēs guva arī PVG audzēknis, Kristapa brālis Artūrs Znotiņš.

● Kopā ar apbalvotajiem skolēniem priecājās arī viņu pedagogi, kas, tāpat kā audzēkņi, saņēma naudas prēmijas atbilstoši rajona padomes apstiprinātajam nolikumam.

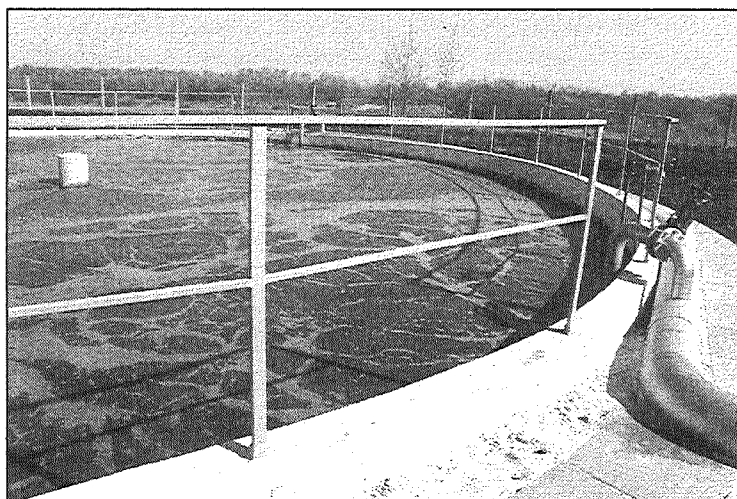
Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu rekonstrukcija Preiļos

Preiļos pabeigta notekūdeņu attīrīšanas iekārtu rekonstrukcija. Darbi veikti ar Eiropas Savienības Kohēzijas fonda atbalstu projekta «Ūdenssaimniecības attīstība Austrumlatvijas upju baseinos» ietvaros. Kopējā līgumā paredzēto darbu summa bija 1 972 988 eiro (ar PVN). No šīs summas 66 procentus sastādīja Kohēzijas fonda līdzekļi, bet atlikušo summu sedza Latvijas valsts un pasūtītājs.

Darbu gaitā rekonstruētas vecās un uzstādītas jaunas tehnoloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, uzlabojusies notekūdeņu attīrīšana. Veikta priekšattīrīšanas ietaišu rekonstrukcija, tīrņu bloka un dūņu apstrādes ēkas rekonstrukcija, sakārtota septiņskoku dūņu pieņemšanas stacija, kā arī citi darbi.

Labiekārtota arī teritorija, uzlaboti elektrības pievadi.

● Pēc iekārtu rekonstrukcijas uzlabojusies notekūdeņu attīrīšana.

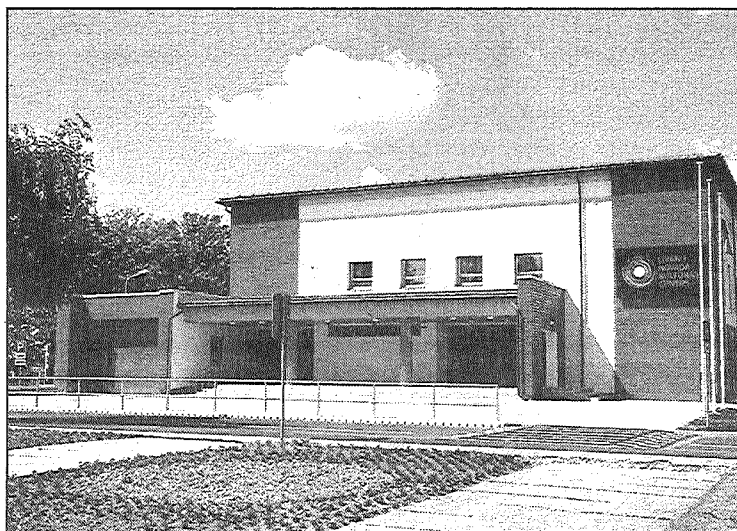
Atjaunoti kultūras nami

Riebiņu novadā maija nogalē iedancoja divus atjaunotus kultūras namus. Stabulnieku kultūras namā nomainīta centrālās apkures sistēma, siltinātas ār sienas, zālē ieklāts jauns grīdas segums. Nojaucot starpsienu, paplašināta skatuve. Ierīkoti moderni apgaismes ķermeņi, sagādāti jauni krēsli. Kosmētiskais remonts veikts arī pārējās pagasta teritoriālās pārvaldes telpās, kas atrodas vienā ēkā ar kultūras namu.

Arī Galēnu kultūras namā veikti vērienīgi remontdarbi, kas izmaksāja 170 000 latus. Vienlaikus ar kultūras namu atjaunotas arī vietējās bibliotēkas telpas, pagasta pārvaldes speciālistu darba kabineti. Ēkā nomainīta apkure, logi, grīdas, veikta nama siltināšana no ārpusēs, iekšējais kosmētiskais remonts. Sagādāti jauni krēsli zālei, skatuves un logu aizkari. Veikta kultūras nama teritorijas labiekārtošana.

Livānos par istu kultūras pili kļuvis atjaunotais kultūras centrs. Tā atklāšana pēc samērā ilgā renovācijas perioda tika apvienota ar Livānu pilsētas svētkiem, kam bija dots moto «Vārti vaļā vasarai».

● Renovētais Livānu kultūras centrs.

Grupa «Prāta vētra» organizēja futbola čempionātu

Livānos risinājās amatieru futbola čempionāta «Mitava Open 2009» Latgales posma spēles. Čempionātu, kura posmu spēles notika visos Latvijas reģionos, organizēja grupa «Prāta vētra». Livānos notikušajās spēlēs piedalījās 24 komandas, septiņas no tām pārstāvēja Latgali. Divas — «Barons» un «Čiekuriņš» — cīnījās par Livānu godu. Komanda «Barons» izcīnīja otro vietu un sudraba medaļu.

Skatītājiem spēles palika atmiņā ne tikai ar spraigajām cīņām, «Prāta vētras» pušu piedalīšanos, bet arī kādu emocionālu notikumu. Uzvarētāju apbalvošanas ceremonijas laikā komandas «Rīgas velni» spēlētājs Vjačeslavs izteica bildinājumu savai iecerētajai Verai, dāvinot viņai gredzenu. Vera bildinājumu pieņēma. Klātesošie skandēja «Rūgts!», bet «Prāta vētra» uzdāvināja «Mitava Open» kreklus.

● Komanda «Barons» kopā ar grupas «Prāta vētra» mūziķiem pēc spēles.

Preiļu Rozā koris piedalījās «Koru karos»

Preiļu kultūras namā augustā notika televīzijas šova «Koru kari 2» atlase. Par tiesībām piedalīties Preiļu Rozā kori sacentās 85 dziedātāji — skanīgu balsu īpašnieki, kas ceļu uz Preiļiem bija mērojuši no dažādām Latvijas vietām. Pārsvārā studentu, kas mācās pilsētu augstskolās. Žūrija izvēlējās 40 dziedātājus, kam pēc tam bija jāiztur otra atlases kārtā. Koris tika izveidots no 16 dziedātājiem, kas gatavojās šovam kopā ar savu vadītāju, operdziedātāju Ilonu Bageli, kormeistaru Artūru Manguli. Šovu veidoja kompānija no Lietuvas.

Preiļu Rozā koris spoži un efektīgi piedalījās šova pirmajās kārtās, tomēr līdz finālam netika. Skatītājus tas pārsteidza ar sarežģītām dziesmām un krāšņiem tērpiem.

● **Preiļu Rozā koris šovā piedalījās ar latgalisku temperamentu un pārliecinoši, patika arī žūrijai.**

Lēma par Aizkalnes pamatskolas pastāvēšanu

Augustā par savas skolas turpmāku pastāvēšanu cīnījās Aizkalnes pamatskolas audzēkņu vecāki un pedagogi, jo, ieviešot sistēmu «nauda seko skolēnam», mazā skolēnu skaita dēļ Aizkalnes pamatskolā varētu apmaksāt tikai četras pedagogu likmes. Tas nozīmēja skolas slēgšanu. Skolotāji un vecāki tikās ar Preiļu novada domes priekšsēdētāju Aldi Adamoviču un kopīgi secināja, ka bērni nedrīkst ciest.

Domes vadība piedāvāja skolu pārveidot par Preiļu 1. pamatskolas vai Pelēču pamatskolas filiāli. Klātesošo vecāku vairums nobalsoja par to, ka skola pastāvēs kā Preiļu 1. pamatskolas filiāle.

Jautājumu par Aizkalnes pamatskolas likteni nolēma izskatīt novada domes ārkārtas sēdē, tomēr līdz tai nenonāca, jo tika panākta vienošanās, ka šajā mācību gadā pamatskola jāatstāj iepriekšējā statusā.

● **Aizkalnes pamatskolas skolēnu vecāki kopā ar Preiļu novada domes vadību lemj par skolas tālāku likteni.**

Aglonā atklātas La Salette Jaunavas skulptūras

Jaunavas Marijas Debesīs uzņemšanos svētkos augustā Aglonas bazilikas sakrālajā laukumā atklāta un iesvētīta La Salette Jaunavas skulptūru grupa. Te izveidots īpašs lūgšanu dārz, kurā izvietotas trīs skulptūru grupas. Katrā no tām ir centrālais tēls — Dievmāte —, un kopā ar viņu ganiņi Maksimins un Melānija. Skulptūru grupu, ko veidojusi poļu arhitekta Jolanta Bursovska, Aglonas bazilikai uzdāvināja Polijas saletīņu misionāri. La Salette ir Marijas kulta vieta, kas atrodas La Salette draudzē Francijā. Tur 1946. gada 19. septembrī diviem ganiņiem parādījās Jaunava Marija.

Dievmātes svētki Aglonā ritēja pēc ierastas kārtības, vienīgi ļoti stiprā vēja un lietusgāzī dēļ 14. augusta vakarā nenotika euharistiskā procesija. Svētku galvenajā Misē 15. augustā piedalījās Valsts prezidents Valdis Zatlers un Ministru prezidents Valdis Dombrovskis ar savām dzīvesbiedrēm. Rēzeknes — Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis nolasīja lūgšanu par Latvijas nodošanu Dievmātes aizbildniecībā.

● **Lūgšanu dārzā Aglonas bazilikas sakrālajā laukumā vienmēr daudz apmeklētāju.**

Renovēta Rušonas pamatskola

Renovētā Riebiņu novada Rušonas pamatskola pārtapusi par daudzfunkcionālu skolu, jo uz skolas ēku pārcelti pagasta pārvaldes administrācijas darba kabinets, bibliotēka, bet skolas zāle paredzēta arī pagasta kultūras dzīves aktivitātēm. Renovācijas un pārbūves darbi skolā notika visa iepriekšējā mācību gada garumā. Skolas renovācija veikta ar Riebiņu novada domes finansiālo atbalstu. Ievērojamā apjoma darbi veikti par spīti krīzei, jo tie tika ielānoti un uzsākti vēl iepriekšējos gados.

Remonta laikā mācību process gan bija stipri apgrūtināts, jo vairākkārt nācās pārcelties no vienām telpām uz citām, atbrīvojot vietu celtniekiem. Atjaunotajās telpās skolā mācībām radīti nesalīdzināmi labāki apstākļi.

● **Rušonas pamatskola jaunā veidolā.**

Pārņēma rajona iestādes

31. augustā likvidējamās Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore Preiļu novada domes pārstāvjiem svinīgi nodeva piecu līdz tam rajona padomes pakļautībā esošo iestāžu dokumentus. Sākot ar 1. septembri, Preiļu novada domes pārziņā nonāca rajona izglītības pārvalde, bērnu un jauniešu sporta skola, bērnu un jauniešu tehniskās jaunrades centrs, bērnu un jauniešu centrs, rajona vakara (maiņu) un neklātienes vidusskola. Sākot ar 1. decembri, Preiļu novada domes pārziņā nodots rajona vēstures un lietišķās mākslas muzejs.

Iestādes tika pārņemtas ar finansējumu, kas tām bija paredzēts Preiļu rajona padomes budžetā līdz gada beigām.

Savukārt rajona padomes sociālās aprūpes iestādes — Salenieku pensionāts un veselības un sociālās aprūpes centrs «Aglona» — nodotas Aglonas novada pārziņā. Rudzātu speciālā internātpamatskola un Līvānu mākslas skola nonākušas Līvānu novada pārziņā.

● **Rajona padomes pakļautībā esošo iestāžu nodošana Preiļu novada domei notika svinīgā gaisotnē, klātesot iestāžu vadītājiem.**

AIZVADĪTAIS GADS PASAULĒ

Janvārī ASV prezidenta amatā oficiāli stājās Baraks Obama. Pasaule viņu sveica ar gaviļiem, taču piesardzīgi.

□□□

Februārī vairāku valstu valdības uzsāka cīņu pret strauju ekonomikas lejupslīdi. Austrālija nolēma valsts ekonomikā iepludināt 42 miljardus dolāru (15 miljardus latu), Zviedrija ielānoja atbalstu valsts bankām 50 miljardu kronu (3,2 miljardu latu) apmērā. Austrumeiropas centrālās bankas veica saskaņotus pasākumus to valūtu stabilizēšanai. Somijā un Dānijā iestājās recesija, bet Zviedrijā turpinājās lejupslīde. Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka brīdināja, ka finanšu krīze Austrumeiropu var atņemt 20 gadu senā pagātnē.

□□□

Martā Eiropas Centrālā banka pieņēma lēmumu samazināt bāzes procentu likmi līdz rekordzemam līmenim, Zviedrijas bankas smagi cieta no ekonomiskās krīzes Baltijas valstīs.

□□□

Meksikā un ASV aprīlī sākās iepriekš neredzēta gripas paveida uzliesmojums, ko nodēvēja par «cūku gripu». Slimības gadījumi drīz vien tika konstatēti arī Eiropā. Īsā periodā pieauga no cūku gripas mirušo skaits Meksikā un arī ASV.

□□□

Maijā Ziemeļkoreja veica kodolizmēģinājumu un vairāku raķešu palaišanu, izraisot asu starptautiskās sabiedrības reakciju. Pazemes kodolizmēģinājums bija spēcīgāks nekā tas iepriekšējais īstenotais 2006. gadā. Pasaule nosodīja šādu rīcību, taču Ziemeļkoreja brīdināja ASV no jebkādam sankcijām un palaida vēl divas raķetes. ANO Drošības padome vienbalsīgi nosodīja Phenjanas kodolizmēģinājumu, taču, pat pieaugot spriedzei, Phenjana atkal izmēģināja vairākas raķetes.

ANO Ģenerālā Asambleja balsojumā sadalīja 18 vietas ANO Cilvēktiesību padomē, ievēlot tajā arī Krieviju, Ķīnu, Kubu, Saūda Arābiju un ASV. Cilvēktiesību aizstāvju organizācijas vērsa uzmanību, ka Ķīnas, Kubas un Saūda Arābijas valdības ir starp pasaulē visrepresīvākajiem režīmiem, apspiežot gandrīz visas fundamentālās politiskās tiesības un pilsoniskās brīvības.

□□□

Jūnijā pasaules uzmanība bija pievērsta prezidentu vēlēšanām Irānā, kuru iznākums izraisīja tūkstošu cilvēku protestus. Mēnesis sākās ar traģiskām ziņām par «Air France» lidmašīnas katastrofu un beidzās ar tikpat dramatiskām ziņām par Jemenas lidmašīnas avāriju, kurā brīnumainā veidā izglābās pusaudze. Savukārt Ziemeļkaukāzā notika vairāku augstu stāvošu amatpersonu slepkavības.

Jūnijā notika Eiropas Parlamenta vēlēšanas, kurās uzvarēja konservatīvie, bet Eiropas Komisijas priekšsēdētājs Žozē Manuels Barrozu guva atbalstu otrajam termiņam amatā. Jūnijā mira arī «Titānika» pēdējā pasažiere, savukārt Krievijas prokuratūra rehabilitēja sešus Romanovu ģimenes locekļus.

□□□

Āzijā jūlijā pēdējā dekādē tika novērota reta dabas parādība — pilns Saules aptumsums, kas ilga sešas minūtes un bija gadsimtā ilgākais pilnais Saules aptumsums.

Turcijā tika parakstīts līgums par 3300 kilometrus gara «Nabucco» gāzesvada būvniecību, kas Eiropai ik gadus varētu nodrošināt līdz pat 31 miljardam kubikmetru gāzes no Kaspijas reģiona un Tuvo Austrumu valstīm caur Turcijas teritoriju. Krievijas mediji tajā pašā laikā norādīja, ka «Nabucco» ir smags trieciens Maskavai, jo ir sīvs konkurents Krievijas projektam «South Stream», turklāt tas ievērojami apsteigšot Krievijas projektu, jo tam ir Eiropas Savienības atbalsts.

Turpinājums 9. lappusē.

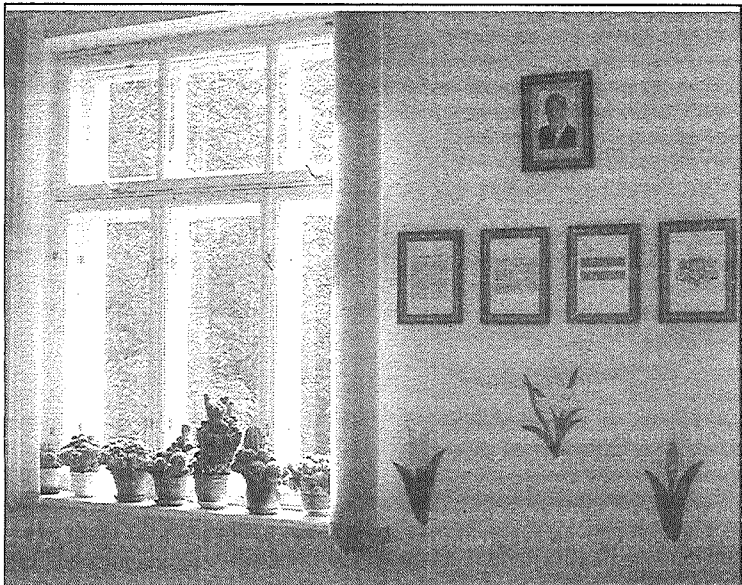
Pie Livāniem ekskavators taranēja pasažieru vilcienu

2. septembrī pie Livāniem pasažieru vilcienā, kurš bija ceļā no Daugavpils uz Rīgu, ietriecās ekskavators «Volvo», ko vadīja 1948. gadā dzimis vīrietis. Nokaidrots, ka viņš bija alkohola reibumā. Nelaiemes gadījums notika Livānu novada Turku pagastā, ceļā «Livāni — Gavartiene — Steķi» 3. kilometrā uz dzelzceļa pārbrauktuves. Ekskavatora kauss pārdūra vagona sienu, ievainojot tur esošos cilvēkus. 1981. gadā dzimusi sieviete no gūtajām smagajām traumām slimnīcā mira. Slimnīcā tika nogādātas vēl divas sievietes, kas bija guvušas ievainojumus. Cietis arī ekskavatora vadītājs.

Sadursmē ekskavators tika atsviests desmit metru attālumā no avārijas vietas, taču vilciens no sliedēm nenoskrēja.

Ekskavators, kas izraisīja negadījumu, piederēja ceļu būves uzņēmumam SIA «Saldus ceļinieks», kas pie Livāniem veica autoceļa «Rīga — Daugavpils» būvdarbus.

● Ar ekskavatoru sabojātais pasažieru vilciens.

Slēdza divas skolas

1. septembris bijušajā Preiļu rajonā atnāca ar divām slēgtām skolām. Skolēnus neuzņēma Riebiņu novada Gailišu pamatskola un Vārkavas novada Rimicānu pamatskola. Skolas slēgtas mazā skolēnu skaita dēļ. Piemēram, tika prognozēts, ka Rimicānu pamatskolā jauno mācību gadu uzsāktu vien 28 skolēni. Tagad slēgtajā Rimicānu pamatskolā dažas telpas iekārtotas pirmsskolas sagatavošanas grupas bērniem.

Gandrīz visi bijušie Rimicānu pamatskolas audzēkņi turpina mācības Vārkavas vidusskolā, uz kuriem tiek nogādāti gan ar pašvaldības autobusu, gan ar sabiedrisko transportu. Šī mācību iestāde nopietni gatavojas skolēnu skaita papildinājumam, izstrādājot autobusu kustības grafiku, organizējot pagarināto dienas grupu, mainot mācību sākuma laiku, pārkārtojot kabinetus.

Rimicānu pamatskolas ēka skolas vajadzībām bija celta pirms 73 gadiem, bet kopumā skola pēc trim gadiem būtu svinējusi 100 gadu jubileju.

● Tukšajā Rimicānu pamatskolas zālē palikusi vien kaktusu rinda uz palodzes un pie sienas — bērniem obligāti zināmās lietas — Valsts prezidenta bilde un Valsts himnas teksts.

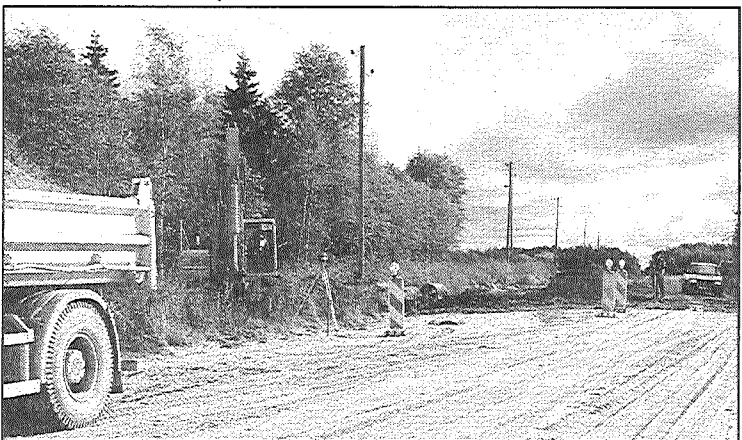

Velobraucēju josla Rīgas ielas garumā

Septembrī Livānos plaši un atraktīvi izskanēja ūdens sporta un aktīvā tūrisma svētki divu dienu garumā, kuros piedalījās ap 700 dalībniekiem no Livāniem, kā arī sadarbības partneri no Ludzas, Krāslavas un Kārsavas. Tika atklāts jaunbūvētais aktīvā tūrisma informācijas centrs, kas tapis Latvijas — Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projekta ietvaros. Svētku laikā notika novada izglītības darbinieku sporta spēles, kompleksais maratons velobraucējiem un braukšanā ar laivām, akcija «Ritenis pie riteņa Latvijas garākās Rīgas ielas garumā». Skatītāji vēroja velotriāla demonstrājumus, vecākās paaudzes pārstāvji varēja piedalīties nūjošanas skolā. Gan lieliem, gan maziem bija iespēja izmēģināt spēkus dažādās sporta aktivitātes, piedalīties sacensībās, nokārtot eksāmenu un saņemt velosipēdistu tiesības. Notika arī brīvības konference «Aktīvā atpūta un veselība».

Pasākuma mērķis bija popularizēt aktīvu atpūtu un veselīgu dzīvesveidu.

● Aktīvā tūrisma informācijas centra atklāšana.

Par Eiropas naudu rekonstruē ceļu

Turpinās astoņus kilometrus gara ceļa posma rekonstrukcija uz ceļa «Krāslava — Madona — Preiļi». Rekonstruētais ceļš savienos Preiļus ar Prikūļiem. Darbi kopumā izmaksās ap pusotru miljonu latu. Lielākā daļa no šīs summas ir Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzekļi. Notiek Feimankas tilta atjaunošanas darbi, bet remonta laikā satiksme organizēta pa uzbūvēto pagaidu tiltu.

Kopumā ceļa posma rekonstrukciju paredzēts pabeigt līdz 2010. gada novembra beigām. Šis projekts ir viens no nedaudzajiem reālajiem uzlabojumiem Valsts akciju sabiedrības «Latvijas valsts ceļi» Latgales reģiona nodaļas apkalpojamajā teritorijā.

● Jau šogad uz Prikūļiem vedīs jauns un asfaltēts ceļš.

Livānos protestēja pret nodokļu slogu

1. decembrī Livānos iedzīvotāji, protestējot pret jaunajiem nodokļiem, pulcējās kopējā akcijā, kuras laikā aktīvi šķērsoja šoseju «Rīga — Daugavpils», izmantojot gājēju pāreju. Apmēram uz 10 minūtēm tika aizkavēta satiksme, bet pēc tam policija lika lietā spēku un satiksmei atjaunoja. Akcija bija sankcionēta. Livānu iedzīvotāji vispirms sapulcējās uz piketu, kurā pauda savu neapmierinātību ar nodokļu sloga palielināšanu. Piketa dalībnieki ar plakātiem rokās aicināja pie varas esošos attapties un beidzot aptvert, ka tauta ir izmisumā, jo cilvēki jau tā ir zaudējuši niecīgos ienākumus.

Pēc mītiņa beigām piketētāji stihiski bloķēja satiksmi Rīgas ielā, staigājot turp un atpakaļ pāri ielai pa gājēju pāreju.

● Livānieši vienotās protesta akcijā, pauzot neapmierinātību ar nodokļu palielināšanu.

AIZVADĪTAIS GADS PASAULĒ

Sākums 5. lappusē.

ASV prezidents Baraks Obama un Krievijas prezidents Dmitrijs Medvedevs parakstīja deklarāciju par kodolieroču skaita samazināšanu, apņēmošies noslēgt jaunu kodolieroču ierobežošanas līgumu, kam jāizstāj 1991. gadā noslēgtā vienošanās START. Krievija arī atļāvisi ASV izmantot savu gaisa telpu militārajam tranzītam uz Afganistānu.

Augusta vidū Sajānu — Šušenskas hidroelektrostacijā (HES) — vienā no lielākajām pasaulē — uz Jenisejas upes Sibīrijā notika avārija, kurā gāja bojā vairāk nekā 70 cilvēki. Vēlāk tika atklāts, ka HES ir vairākas aizsardzības sistēmas, kam avārijas brīdī vajadzēja nostrādāt, bet kas nenotika. Atklātībā nākuši fakti, ka drošības pārbaudes HES veica ar stacijas vadību saistīti cilvēki. Zaudējumi lēšami simtos miljonos dolāru, bet avārijas seku likvidēšanai būs nepieciešami vairāki gadi.

No recesijas izkļuva Japāna, kā arī Vācijas un Francijas ekonomika, vēlāk — Norvēģija. Eksperti paziņoja, ka globālā ekonomika sāk atveseloties arī Austrumeiropā, bet krīze Centrāleiropā varētu būt jau beigusies. Tīkmēr cukura cena pasaulē sasniegusi augstāko līmeni 28 gadu laikā.

Septembrī Eiropas Parlaments atkārtoti apstiprināja Žozē Manuelu Barrozu par Eiropas komisijas priekšsēdētāju.

Oktoobrī Īrijas iedzīvotāji atkārtotajā referendumā atbalstīja Lisabonas līgumu, bet Nobela miera komiteja sagādāja pārsteigumu, piešķirot Miera prēmiju ASV prezidentam Barakam Obamam. Viņš apbalvots par «izcilām diplomātiskajiem centieniem» cīņā pret kodolieroču izplatību un par miera neregulējumu Tuvajos austrumos. Pārsteigta par šādu Nobela komitejas lēmumu bija arī starptautiskā sabiedrība. Zviedrija pat piedāvājusi piešķirt komitejai prēmiju par pārsteigumu.

Novembrī Krievijā Novgorodas apgabalā teroristu sarīkota sprādziena dēļ no sliedēm noskrēja četri vilcieni «Nevas ekspresis» vagoni. Bojā gāja 26 cilvēki.

Pēc 14 mēnešus ilgiem remontdarbiem atkal tika iedarbināts Lielais hadronu paātrinātājs un veikta pirmā daļiņu sadursme. Jau pēc dažām dienām tas sasniegta rekordlielu paātrinājuma enerģijas līmeni.

Decembrī Permas naktsklubā Krievijā ugunsdrošības pārkāpumu dēļ izcēlās traģisks ugunsgrēks, kurā uz vietas vai arī vēlāk slimnīcā gāja bojā 150 cilvēki.

Kopenhāgenā noritēja ANO klimata samits, kurā pasaules valstu līderi centās izstrādāt ambiciozu paketi, lai cīnītos ar globālo sasilšanu un novērstu klimata katastrofu. Pēc ilgām sarunām izdevās noslēgt vienošanos, ka ASV fondā cīņai ar klimata izmaiņu sekām 2010. — 2012. gadā iemaksās 3,6 miljardus dolāru, Japāna — 11 miljardus, bet Eiropas Savienība — 10,6 miljardus. Vienošanās arī nosaka, ka ir jāierobežo globālās temperatūras kāpšana līdz diviem grādiem pēc Celsija, kas ir krietni mazāk, nekā prasa mazās salu nācijas.

Decembrī stājās spēkā jaunais Eiropas Savienības darbības pamatprincipus regulējošais Lisabonas līgums, ko jau devē par jaunu ES konstitūciju. Tas paredz jaunas pilnvaras parlamentam, iespēju izstāties no savienības un arī jaunus amatus ES vadībā.

3., 4., 5., 9. lappusi sagatavoja L.Rancāne

CSDD INFORMĀCIJA

Transportlīdzekļu norakstīšanu varēs veikt arī 2010. gadā

Sākums 1. lappusē.

Gada pēdējās dienās Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) nodaļās veidojās rindas, jo īpašnieki vēlējas norakstīt transportlīdzekļus.

Izmaiņas likumdošanā radījušas iedzīvotājos aiztātāžu, taču, kā uzsvēra CSDD sabiedrisko attiecību nodaļas speciālisti, satraukumam nav pamata. Transportlīdzekļus

norakstīt bez papildus izmaksām varēs arī visa 2010. gada laikā. Norakstot transportlīdzekli, ikgadējā transportlīdzekļa nodeva nav jāmaksā.

Nemot vērā izmaiņas normatīvajos aktos, transportlīdzekļu ikgadējās nodevas paaugstināšanu un izmaiņas maksāšanas kārtībā, proti, ka nodeva būs jāmaksā arī par iepriekšējiem gadiem, cilvēki gada pēdējās dienās steidza norakstīt transportlīdzekļus. CSDD speciālisti uzsvēra, ka šai normai

nebūs atpakaļejoša spēka un tā sāks darboties tikai no 2011. gada un neattieksies uz 2009. gadu vai senāku laiku. Taču 2011. gadā būs jāmaksā nodeva par 2011. un 2010. gadu, ja tā 2010. gadā nebūs maksāta. Turklāt, norakstot transportlīdzekli, nodeva par tekošo kalendāro gadu vispār nav jāmaksā (ja transportlīdzeklis tiks norakstīts laikā no 2010. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim, nodeva par 2010. gadu nebūs jāmaksā).

Nevajag steigties ar priekšlaicīgu tehniskās apskates veikšanu

Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) sabiedrisko attiecību daļas speciālisti informē, ka aizvadītā gada pēdējās dienās ļoti daudzi autovadītāji steidza veikt tehniskās apskates saviem transportlīdzekļiem, kaut arī tās termiņš bija šī gada janvāris vai februāris. Tādā veidā aiztātāžas dēļ pie apskates punktiem veidojās lielas rindas.

CSDD pārstāvji atgādina, ka transportlīdzekļu ikgadējā nodeva tiek iekasēta par KALENDĀ-

RO GADU, un šādā veidā kopējās izmaksas, ko veido transporta nodeva un maksa par tehnisko apskati, samazināt tomēr neizdosies. Tam ir vairāki iemesli.

Pirmkārt, ja transportlīdzeklim ir veikta apskate 2009. gada janvārī vai februārī, kad arī tika samaksāta nodeva par 2009. gadu, tad, veicot tehnisko apskati decembrī, nākamās tehniskās apskates termiņš būs 2010. gada decembris vai pat 2011. gada janvāris. Līdz ar to nodevas maksājums tiek tikai atlikts no janvāra uz decembri vai pat uz 2011. gada janvāri, kad jau būs jāmaksā nodeva

gan par 2011. gadu, gan arī 2010. gadu, ja tā nebūs samaksāta iepriekš.

Otrkārt, jāņem vērā, ka, veicot tehnisko apskati decembrī, nebija izslēgta iespēja, ka transportlīdzeklim tika konstatēti būtiski trūkumi vai bojājumi, kā dēļ nākas braukt uz atkārtotu apskati janvārī. Tādā gadījumā jāmaksā nodeva jau par jauno — 2010. gadu. Tādējādi transportlīdzekļa īpašnieks nevis pārcēla nodevas maksājumu, bet, gluži otrādi, maksāja nodevu par 2009. gadu decembrī un vēl arī par 2010. gadu janvārī.

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Preiļu rajona tiesā izskatīšanai noliktās sēdes janvārī

LAIKS	LIETAS DALĪBNIEKI	LIETAS APSTĀKĻI
5. janvārī pulksten 10.00	Arno Bikovs	KL 180.p.2.d. – apsūdzēts par to, ka izdarīja zādzību nelielā apmērā
5. janvārī pulksten 14.30	Sergejs Mihailovs	KL 180.p.1.d. – apsūdzēts par to, ka izdarīja zādzību nelielā apmērā
6. janvārī pulksten 10.00	Egils Markots	KL 126.p.1.d. – apsūdzēts par to, ka nodarīja vidēja smaguma miesas bojājumus, kas nav bīstami dzīvībai, bet izraisīja ilgstošu veselības traucējumu
6. janvārī pulksten 14.00	Vjačeslavs Juševs, Valentīns Skvariks, Vladimirs Čalkins, Aigars Piskunovs	KL 175.p.3.d. – apsūdzēti par to, ka atkārtoti personu grupā pēc iepriekšējās vienošanās izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupišanu
7. janvārī pulksten 10.00	Anna Sunipa	KL 156.p., 157.p. – apsūdzēta par goda un cieņas aizskaršanu, neslavas celšanu
11. janvārī pulksten 10.00	Vitālijs Cvetkovs, Igoris Cvetkovs, Vitālijs Turčinskis, Oļegs Zaicevs, Genrihs Dorožko, Valentīna Smāgina, Vasiļijs Kitovs, Artūrs Šņepsts, Omeljans Brončekis, Olga Armanova, Valentīna Dorofejeva, Nikolajs Trifonovs, Sandra Ivčenko, Aleksandrs Petrovs, Stepans Maslobojevs, Jevdokija Maksimova, Monika Pudāne, Tatjana Vaļevko, Jānis Cišs, Ivans Čelnovs, Valdis Džeriņš	KL 221.p.1.d., 207.p.2.d., 221.p.2.d. – apsūdzēti par to, ka pārkāpa spirta un alkoholisko dzērienu uzglabāšanas un pārvadāšanas noteikumus, to izdarot personu grupā
13. janvārī pulksten 10.00	Ivans Medvedevs	KL 175.p.3.d. – izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupišanu
13. janvārī pulksten 14.30	Mārtiņš Ancāns	KL 185.p.1.d. – apsūdzēts par to, ka tiši sabojāja svešu mantu

Preiļu rajona tiesas informācija

POLICIJAS ZIŅAS

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

PREIĻU IECIRKNĪ

Ziemassvētku brīvdienās satiksmes uzraudzības jomā Preiļu iecirkņa teritorijā kopumā pārbaudīti 148 transportlīdzekļu vadītāji. Reģistrēti divi ceļu satiksmes negadījumi, cilvēki tajos nav cietuši. Par izdarītajiem pārkāpumiem administratīvi sodīti 25 gājēji, ziņo Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīga pienākumu izpildītāja Anastasija Laizāne.

Apzagtas automašīnas

22. decembrī Preiļu novada Pelēču pagastā kāds vietējais iedzīvotājs konstatēja, ka viņa automašīnai VW Transporter ir izsists pasažiera durvju stikls un no automašīnas pazudušas mantas. Materiālā zaudējuma apmēri tiek noskaidroti.

Kāds Livānu novada Turku pagasta iedzīvotājs konstatēja, ka laika periodā no 23. decembra līdz 27. decembrim no viņam piederošās automašīnas SCANIA degvielas cisternas ir nolieti aptuveni 300 litri dīzeļdegvielas.

Laika periodā no 23. līdz 24. decembrim Livānu novada Rudzātu pagastā kāds automašīnas VW īpašnieks konstatēja, ka automašīnai pārdurta riepa un no auto salona nozagts mobilais telefons, kā arī citas mantas. Policijā par notikušo zādzību uzsākts kriminālprocess.

Satiksmes negadījumi

24. decembra naktī Riebiņu novada Rušonas pagastā 1977. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu Mercedes, centās izvairīties no sadursmes ar meža dzīvnieku, kas bija izskrējis uz ceļa. Negadījuma rezultātā auto nobrauca no ceļa un ietriecās kokā. Avārijas rezultātā cietusi tikai automašīna, cilvēki traumas nav guvuši.

24. decembrī Livānu novada Turku pagasta teritorijā nenoskaidrots vadītājs, braucot ar nenoskaidrotu transportlīdzekli virzienā no Daugavpils uz Rīgu, neizvēlējās pietiekami drošu intervālu ar pretī braucošo automašīnu Audi, kā rezultātā notika sadursme. Negadījumā bojāts transportlīdzeklis, bet vainīgais autovadītājs notika vietu atstāja.

DAUGAVPILS IECIRKNĪ

Par laupīšanām aizturēti jaunieši

Pagājušā gada nogalē, decembrī, Daugavpilī un apkārtnē notika vairākas laupīšanas no veikaliem un kases aparātu zādzības. Zādzībām bija viens «scenārijs» — divas personas vispirms pārliecina, vai veikalā nav pircēju. Pēc tam viens no viņiem palika pie veikala ieejas durvīm, bet otrs, uzvilcis sejas masku, ieskrēja veikalā un, paķerot kases aparātu, skrēja uz netālu atstāto automašīnu un aizbrauca.

Lai novērstu līdzīgus noziegumus un aizturētu vainīgās personas, Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas darbinieki izstrādāja pasākumu plānu, kura realizācijas laikā 19. decembrī Daugavpilī kādā mikrorajonā uzreiz pēc kārtējā kases aparāta zādzības izdarīšanas pie veikala tika aizturēts 1989. gadā dzimis jauniešs. Veikto operatīvo izmeklēšanas pasākumu rezultātā tika noskaidrots un aizturēts otrs nozieguma līdzdalībnieks — 1988. gadā dzimis jauniešs, pie kura policisti arī atrada nozagto kases aparātu.

Policijas pārstāve informē, ka aizturētajiem jauniešiem piemērots drošības līdzeklis — apcietinājums. Jāpiebilst, kas abi puīši jau agrāk tiesāti par mantiskiem noziegumiem bijušo Daugavpils, Preiļu un Krāslavas rajonu teritorijā. Notiek kriminālprocesuālās darbības ar nolūku pārbaudīt aizturēto personu saistību ar citiem noziedzīgiem nodarījumiem.

No kafējnicības un veikala kases izzagta nauda

24. decembrī Daugavpilī, kafējnicā Viestura ielā, kāda nenoskaidrota persona brīdī, kad pārdevēja bija novērsusi uzmanību, no kases nozaga naudu, aptuveni 54 latus. Pēc neilga laika tāds pat noziegums atgadījās arī Jaunajā Forštadē kādā nelielā veikalā. Tur nenoskaidrota persona no kases nozaga 65 latus. Abos gadījumos policija uzsākusi kriminālprocesus.

Saimnieka klātbūtnē nolaupīja mantas

Ziemassvētkos, 25. decembrī, Daugavpilī, kādā dzīvojamajā mājā Tuku ielā, trīs nenoskaidrotas personas uzlauza mājas logu un, pielietojot fizisku spēku pret saimnieku, nolaupīja kompaktdiskus un DVD atskaņotāju. Policija uzsākusi kriminālprocesu pēc Krimināllikuma 176. panta 2. daļas. Policija noskaidro notikuma apstākļus, notiek izmeklēšana.

KRĀSLAVAS IECIRKNĪ

Zaģu rokās — portatīvie datori

23. decembrī Krāslavā, Skolas ielā, pagaidām nenoskaidrotas personas, pielāgojot atslēgas, no kāda biroja telpām nozaga četrus portatīvos datorus. Materiālā zaudējuma apmēri tiek noskaidroti. Policija uzsākusi kriminālprocesu.

RĒZEKNES IECIRKNĪ

Policija meklē pazudušas nepilngadīgas meitenes

Policija meklē trīs meitenes, kuras 2009. gada 18. decembrī ap pulksten 12.30 izbraukušas no Lūznavas profesionālās vidusskolas Rēzeknes novada Lūznavas pagastā un nav ieradušās Tiskādu bērnu namā. Tās ir:

Rīta Kozlova, dzimusi 1993. gadā, augums — 158 centimetri, vidējas miesas uzbūves, īsi, tumši brūni krāsoti mati;

Ludmila Boļšakova, dzimusi 1992. gadā, augums 160 centimetri, vidējas miesas uzbūves, viļņaini mati līdz pleciem;

Aļona Novikova, dzimusi 1993. gadā, augums 160 centimetri, kalsnas miesas uzbūves, melni gari mati.

Ja jums ir kāda informācija par šīm nepilngadīgajām meitenēm un viņu atrašanās vietu, policija lūdz zvanīt pa tālruni 64603500 vai 112.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

Lappusi sagatavoja L. Kirillova

SLUDINĀJUMI, LĪDZJŪTĪBAS

**Pārdod sazāģētu lapu koku malku ar piegādi
Preiļos un tuvākajā apkārtnē.**
Tālr. 22079169.

**Piedāvājam maksas autostāvvietas
pakalpojumus Kooperatīvā ielā 8,
Preiļos:**

maksa par 1. stundu Ls 0,20.
Vieglajām automašīnām:
diennakti Ls 1,50;
mēnesi Ls 15,00.
Smagajām automašīnām:
diennakti Ls 2,00;
mēnesi Ls 20,00.
Zvanīt — 65322273, 27004337.

**SIA AIBI iepērk liellopus,
jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.**
Labas cenas.
Tālr. 26142514, 29293219,
64871804.

INVEX FONDI

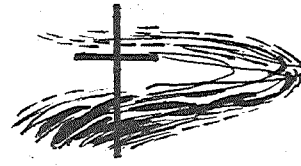
SIA «INVEX FONDI» piedāvā biznesa
uzsākšanai līdz 52 000 LVL termiņā līdz
8 gadiem, kā arī īstermiņa aizdevumu
pret ķīlu līdz 10 000 LVL. Tālr. 64624663.

**Dziednieks
VLADIMIRS DOVGAĻOVS**
(apliecība 0307, licence nr. 8)
Pieņem Preiļos trešdienās.
Uzziņas pa tālr. 65624394.

Pārdod

lopbarības graudus un miltus. Tālr. 26245102.

**Kreditēšana pret
nekustamā īpašuma ķīlu.**
Tālr. 25441183, 28609904.

Dzīve tik strauji kā pavediens ris,
Pēkšņi viens mirklis — un zudis viss.
**Izsakām līdzjūtību Grigorijam
Miņinam, no DZĪVESBIEDRES
uz mūžu atvadoties.**
SIA «Agrofirma «Turība»
kolektīvs

Reiz pienāk diena nelūgta un
skarba,
Kad dziļi sirdi smeldz un sāp...
**Skumju brīdī esam kopā ar
Anatoliju Berjovu, SIEVU
mūžībā pavadot.**
Partijas «Saskaņas centrs»
biedri

Mēs bieži saulei māti pielīdzinām
Un vienmēr ticam — viņa neaiziet...
**Izsakām dziļu līdzjūtību
Aleksejam Medvedevam,
MĀTI pavadot pēdējā gaitā.**
Preiļu ceļu darbinieku
kolektīvs

No mūža kamola pa dzījai attinusi
Iet tālus ceļus māmuliņas sirds.
**Izsakām dziļu līdzjūtību
Jānim Upeniekam, no MĀTES
uz mūžu atvadoties.**
MK «Sabulis» kolektīvs

VESELĪBA TIKAI VIENA

Dzīvotspējīgie sīkmaņi, kas rada alerģiju

**Spilveni un segas, paklāji,
mikstās mēbeles, rotaļlietas
ir pilnas ar mikroskopisku
dzīvo radību — mājas putekļi
ērcītēm.**

Tās pārtiek no mūsu izkritušā-
jiem matiem, blaugznām, ādas
plēksnītēm. Ir cilvēki, kuriem šis
sīkradības izdalījumi rada nopiet-
nu alerģiju. Tā izpaužas dažādi
— apgrūtināta elpošana caur de-
gunu, iesnas, acu gļotādas iekai-
sums, ekzēma, pat drudzis un
alerģiska bronhiālā astma. Šāda
alerģiska reakcija vērojama ap-
mēram 6 – 12% iedzīvotāju.

Ērcītes mūžs ir trīs četri mē-
neši. Šajā laikā tā laiž pasaulē ap
300 pēcnācēju. Ērcīšu izkārņījumi

sajaucas ar mājas putekļiem, un šī
kairinošā maisījuma ietekmei cil-
vēks ir pakļauts visu gadu. Tam
nav sezonāla rakstura kā siena
drudzim.

Ļaunumu var samazināt, atbrī-
vojoties no dažādiem putekļu krā-
jējiem dzīvokli — grīdām jābūt
gludām, bez paklājiem, viegli kop-
jamām un mazgājamām. Guļamis-
taba regulāri jāvēdina, jāizpurina
arī gultas drēbes. Telpā, kur cil-
vēks regulāri guļ, nav nepiecie-
šami istabas augi. Gultas veļa jā-
maina reizi nedēļā. To mazgājot,
jāizvēlas visaugstākais tempera-
tūras režīms.

Ir pieejams arī īpašs augu valsts
līdzeklis — azadirakta —, kas aug
Āzijas, Indijas un Āfrikas tropis-

kajos apvidos. Jau gadu tūksto-
šiem to sauc par brīnumputeku.
No šī auga ražots preparāts «Mil-
giol» ietekmē ērcīšu augšanu un
vairošanos, bet nav kaitīgs cil-
vēkiem.

Matračī, spilveni ir jāiztīra, tos
izmazgājot vai izsūcot ar putekļ-
sūcēju. Tad tos no 30 centimet-
ru attāluma apsmidzina ar prepa-
rātu. Pēc mēneša tas jāatkārto.
Vēlāk iedarbība ir ilgstošāka, pat
līdz 12 mēnešiem pēc apstrādes.
Divguļamās gultas apstrādei pir-
majā gadā vajag 300 ml prepara-
ta, no otrā gada — 200 ml. Vien-
kārsa matrača tīrīšanai nepiecie-
šami 100 ml, bērna gultai 50 – 75
ml līdzekļa.

Kas jāzina par citroniem

✓ Pērkot citronus, jāraugās, lai
tie būtu stingri, pēc iespējas ar
gludu, spožu un pilnīgi dzeltenu
miziņu. Zaļi plankumi liecina, ka
citrons nav nogatavojies.

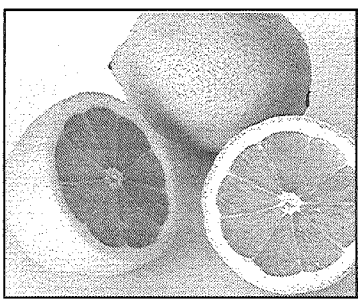
✓ Visbagātākie ar antioksi-
dantiem ir ļoti gatavi citroni, kas
teju jau sāks bojāties.

✓ Ja citrons ir izteikti rūgtens,
tas, iespējams, ir pārāk ilgi atra-
dies glabātāvā.

✓ Lai citroni spēcīgāk smaržo-
tu, tos pirms lietošanas apļej ar
vārošu ūdeni un uz dažām sek-
kundēm tajā atstāj.

✓ Ja vajag tikai dažas pilītes
sulas, citronā ar koka irbulīti iz-
dur caurumiņu un izspiež sulu
caur to. Lai citrons neiekalstu, ir-
bulīti iesprauž atpakaļ dūruma
vietā, citronu ieliek plastmasas
maisīnā un tur ledusskapī.

✓ Lai iegriezts citrons neap-
kalstu, to liek uz šķīvīša ar griezu-
ma vietu uz leju, iepriekš uzkaisot
nedaudz cukura.

✓ Lai vieglāk varētu izspiest
sulu, citronu vispirms patur kar-
stā ūdenī piecas minūtes. Lai
iegūtu vairāk sulas, citronu ie-
priekš paripina pa galdū, stingri
uzspiežot ar plaukstu.

✓ Ja bietes vāroties zaudē košo
krāsu, to var atgūt, vārāmajam
ūdenim pievienojot mazliet cit-
rona sulas vai šķipsniņu citron-
skābes.

✓ Citronu sula padara košākus
dzērienus un želejas no svaigām
ogām un augļiem.

✓ Sagrieztus ābolus, banānus,

bumbierus, avokado un citus
augļus tūdaļ aplacina ar citronu
sulu, lai tie neoksidētos un nekļū-
tu tumši.

✓ Lai novērstu nepatīkamu
aromātu virtuvē, uz sausas, tīras
pannas cep citronu miziņas.

✓ Cepot cepeškrāsnī zivi, tai
apkārt var salikt plānas citronu
šķēlītes. Tās piešķir interesan-
tāku garšu, cepoties kļūst mik-
stas un noder pasniegšanai pieder-
vās.

✓ Cilvēkiem, kuriem jāierobe-
žo sāls patēriņš, pie gaļas, zivīm
un jūras veltnēm ieteicams pas-
niegt svaigu citronu daiviņas, lai
ēdienu varētu aplacināt ar cit-
ronu sulu. Tā mazina vēlmi pēc
sāls, ēdiens vairs nešķiet tik
pliekans.

✓ Mērci dārzeņu salātiem var
pagatavot ātri un vienkārši, sa-
jaucot citronu sulu ar olīveļļu un
pievienojot nedaudz sasmalcinātu
ķiploku un piparu.

No A līdz PP vitamīnam

Vitamīni cilvēka organismam
vajadzīgi salīdzinoši mazās
devās, taču pilnīgi bez tiem
iztikt nav iespējams. Bez tam
lielāko daļu vitamīnu
organisms pats nesintezē,
bet gan uzņem ar uzturu.
Vajadzība pēc vitamīniem
palielinās ļoti aukstā un karstā
laikā, saules gaismas
nepietiekamības apstākļos,
stresa, kā arī ļoti lielas fiziskas
un garīgas slodzes apstākļos,
pēc pārciestām slimībām un
operācijām. Vislabāk gan par
vitamīnu kompleksu izvēli
konsultēties ar ārstu vai
farmaceitu, jo ir vitamīni,
kurus nedrīkst pārdozēt.

C vitamīns
(askorbīnskābe) ir ūdenī šķis-
tošs, stiprina organisma imunitāti,
tas nepieciešams arī kauliem,
skrimšļiem, saistaudiem, zobiem,
tam piemīt antioksidatīva darbī-
ba — spēja saistīt kaitīgās vielas,
kas atrodas šūnās. Ziemā uzņemt
pietiekami daudz C vitamīna ir
problemātiski. Bagātas ar askor-
bīnskābi ir dilles, paprika, upenes.

A vitamīns
(retinols) veicina augšanu un
stiprina redzi, vajadzīgs ādai un
gļotādām, matiem, zobiem, sma-
ganām. Sastopams aknās, sviestā,
margarīnā. A vitamīnu iegūstam,
uzņemot arī betakarotīnu jeb A
provitamīnu, kas ir burkānos, kā-
postos, brokoļos un citos pro-
duktos un ko organisms pārveido
A vitamīnā.

E vitamīns
(tokoferols) piedalās muskuļu
un citu audu veidošanas procesā,
tam piemīt antioksidanta īpašības.
E vitamīna avots uzturā ir riek-
sti, augu eļļas, margarīns, piln-
graudu produkti, olas, zivis.

B1 vitamīns
(tiamīns) ir nozīmīgs ogļhidrātu
vielmaiņas procesā, enerģijas
ieguvē no pārtikas, nepieciešams
muskuļiem. Atrodams kartu-
peļos, pākšaugos, pilngraudu pro-
duktos un auzu pārslās, liesā gaļā,
putnu gaļā, aknās.

B2 vitamīns
(riboflavīns) vajadzīgs ādai un

acīm, piedalās ogļhidrātu, tauku
un aminoskābju vielmaiņā. Mek-
lējams zirņos, pupiņās, kāpostos,
klijās, liellopu aknās, piena pro-
duktos, rīsos, gaļā, jūras zivīs, olās.

B5 vitamīns
(pantotēnskābe) iesaistīts ogļ-
hidrātu, tauku un aminoskābju
vielmaiņā, hormonu sintēzē un
audu veidošanā. Tas ir pākšau-
gos, pilngraudu maizē, olās, pie-
nā, gaļā, zivīs.

B6 vitamīns
(piridoksīns) galvenokārt pie-
dalās aminoskābju vielmaiņā, va-
jadzīgs augšanai, muskuļiem,
ādai. To uzņemam ar pākš-
augiem, kartupeļiem, banāniem,
zivīm, kāpostiem, cūkgaļu

B12 vitamīns
(ciankobalamīns) organismā ir
atbildīgs par noteiktu aminoskāb-
ju noārdīšanos un veidošanos. To
satur dzīvnieku valsts produkti: ak-
nas, nieres, sirdis, arī olas un piens.

D vitamīns
piedalās kaulu un zobu veidoša-
nās procesā, regulē kalcija un fos-
fora līmeni. Šie vitamīni ir zivju
eļļā un treknajās zivīs, avokado,
aknās, olu dzeltenumos, mar-
garīnā.

K1 vitamīns
(filonīns) vajadzīgs organis-
ma olbaltumvielu sintēzes pro-
cesā. Tā avots uzturā — dažādi kā-
posti, spināti un citi zaļie dārzeņi,
graudaugu produkti, piens, gaļa.

H vitamīns
(biotīns) ietilpst daudzu enzi-
mu sastāvā un iesaistās ogļhidrā-
tu, tauku un olbaltumu vielmaiņā.
Sastopams sojas pupiņās, zirņos,
banānos, auzu pārslās, aknās,
burkānos, olu dzeltenumos, kvie-
šu asnos.

Folskābe
nepieciešama šūnu veidošanās
procesā. Tā ir kāpostos un zaļajos
lapu dārzeņos, tomātos, gurķos,
riekstos, olās, pilngraudu pro-
duktos, piena produktos.

PP vitamīns
(niacīns) piedalās enerģijas vei-
došanā šūnās, olbaltumu un tau-
ku sintēzē un noārdīšanā. Atro-
dams gaļā, olās, kāpostos, auzu
pārslās, zivīs.

Izmantoti preses materiāli